

SZABADSÁG

LIBERTY

A legfrissebb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

Bolvardt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csalága, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

NO. 145. SZÁM.

THIRTIETH YEAR

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Kedd, 1920. Junius 22.

HARMVONADIK ÉVFOLYAM.

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT

AZ EURÓPAIAK UJ HÁBORUTÓL TARTANAK MÁR

A boulognei tanácskozáson kell a zilizt európai viszonyokat a szövetségeseknek minden erejükkel rendbehozni.

A helyzet nagyon aggasztó egész Európában — ezt tudják a szövetségesek.

LONDON, jun. 20. — Kentben, Hytheben, tegnap délután fontos tanácskozást tartottak Lloyd George angol miniszterelnök és Millerand francia miniszterelnök. A tanácskozás tárgya a német kártérítés kérdése volt.

A nyitni tanácskozás csak nyitányra volt a boulogneiak, melyet hétfőn délután fogtak a szövetségesek megtartani. A boulognei konferencián nemcsak Anglia és Franciaország, hanem Olaszország, Japán és Görögország is képviselve lesznek. A szövetséges miniszterelnökök hétfőn korán reggel indulnak el Boulogneba.

A szövetségesek teljesen tisztában vannak azzal, hogy egész Európát és a közeli Keletet igen nagy bajok fenyegetik. Epen ezért aggodó várakozással tekintenek a boulognei konferencia elé, mert a nehézségeket ezen akarják elintézni — ha el lehet azokat egyáltalán intézni. A londoni sajtó egész nyíltan feltárja a helyzetet. Nyíltan rámutat arra a sajnálatos tényre, hogy a helyzet Magyarországon, Oroszországon, Lengyelországon, Németországon és Törökországon miatt sokkal súlyosabb ma, mint volt két esztendővel ezelőtt.

Anatoliában a török nacionalisták anyira a helyzet urai lettek, hogy egy új háború lehetősége egyáltalán nem tartozik a légvárak közé. Mustafa Kemal pasha majdnem teljesen ura Anatoliának, kivéve Ismid mellett egy kis részt, ahol az angolok az urak és Szmirma egy részét, ami görök fennhatóság alatt áll még mindig. Mustafa Kemal pasha egy körülbelül negyven ezer emberből álló, nagyszerűen felszerelt és művelővel jól ellátott hadsereg felett rendelkezik.

Eddig ugyan semmiféle hivatalos jelentés arról be nem szolgált, a szövetségesek azonban egyáltalán nem tartják lehetetlennek, hogy Mustafa Kemal pasha az orosz kommunisztákkal szövetségbe lépjen.

Amerikai hadihajók török vizeken.

Három hadihajó elindult New York felé. — Hat még ott maradt.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 20. — Az Egyesült Államok három hadihajója, a Dupont, Tattal és a Biddle elindult Konstantinápolyból New Yorkba, ahová hat vagy hét héten belül érkeznek meg.

Még hat amerikai hajó maradt török vizeken. Egy részük a Fekete tengeren, a másik részük meg a Földközi tengeren teljesít szolgálatot a török partok közelében.

SZTRAJKOLÓK AZ ESKÜDT-SZÁK ELŐTT.

Harmonogy vádlott közül csak ötöt találtak bűnösnek az esküdt.

LOS ANGELES, Cal., junius 20. — A Lever-féle törvény megsértéséért vád alá helyezett harmincegy sztrájkoló — vasutas ügyét most tárgyalják a szövetségi kerületi törvényszéken. Az esküdték a vádlottak közül csak ötöt találtak bűnösnek, tízennygyet nem bűnösnek mondtak ki, tizenkettőt ügyében pedig nem tudták megegyezni.

Szénhiány veszedelme fenyeget

A kőszén ára máris háromszor olyan magas, mint tizenkét hónappal ezelőtt.

Mivel lehet megmagyarázni az előállt helyzetet?

WASHINGTON, jun. 20. — Az Egyesült Államokat az a veszedelem fenyegeti, hogy a szén ára nemcsak egy, hanem két, háromszor olyan magas lesz, mint volt ezelőtt egy esztendővel. A szénvásárló községek az előtt a helyzet előtt áll, hogy a szénért hat dollárral többet kell fizetni, mint fizették eddig. Április elseje óta a szén ára a bányáknál megháromszorozódott.

A mennyibe a szén az egész országnak fog kerülni, az az összeg eléri a 3 ezer millió dollárt, de nem volna meglepő, ha 5 ezer millió dollárra is emelkedne. A kormány pedig kiszámította, hogy ennek a rengeteg tiszta profitnak a tulnyomó nagy része a szénbányászlatok tulajdonába menne át.

De fenyeget az a veszedelem is, hogy egész Amerikában bekövetkezik a drágaság mellett még a szénhiány is, különösen az északnyugati államokban, a melyeket a nagy tavakon szoktak ellátni szénrel.

Igen erőlyes intézkedésekkel lehetne csak elejét venni annak, hogy ki ne vegyenek a közönséges zsebéből ilyen módon 3 ezer millió dollárt a szénbányászlatok tulajdonosai. A drágaság és a szénhiány érinteni fogja az ország minden egyes családját, mert hiszen télen át mindenkinek szüksége lesz szénre. S minden egyes centet, amivel a gyárosok többet fizetnek majd a szénért, a vásárló közönségnek akarnak majd bevenni.

Ennek a helyzetnek a bekövetkezését három okkal magyarázzák:

1. A termelés elégtelen volt mindig szénhiányt idéz elő.
2. A vasutak annyira igénybe vannak véve, hogy a szénbányák csak 40 százalékat tudják használni szén szállítása annak a kocsmennyiségnek, amit máskülönbben igénybe szoktak venni.
3. A szénvásárlók egymást citálják felül, hogy hamarabb jussanak szénhez s ez az árak emelését vonja maga után.

Palmer igazságügyminiszter kijelentette, hogy a szénüzorások ellen keményen szigorral fog eljárni, kérdés azonban, hogy ez a fenyegetés elhárítja-e a fenyegető széndrágaságot?

Az irek szabadsága

Lloyd George kijelentette, hogy az irek csak akkor nyerhetik vissza a szabadságukat, ha az angolokat teljesen megverték.

LONDON, jun. 20. Lloyd George miniszterelnök a vasúti delegáció előtt tegnap kijelentette, hogy az angol kormány mindaddig nem fogja garantálni Irországnak a szabadságát, amíg ebben a kérdésben az irek teljesen nem győznek.

A miniszterelnök rendelkezése alapján ismét szállítottak nagy mennyiségű municiót és fegyvert Irországra.

Az ir kérdésben Lloyd George párhuzamot vont Anglia és az Egyesült Államok között. Kijelentette a miniszterelnök, hogy Lincoln az Egyesült Államokban inkább nézett eleje egy esetleg előzestendige elhuzodható háborúnak és a rengeteg halottnak, mintsem hogy a déli államok függetlenségét elismerje.

Az angol kormány hajlandó ugyanazt megcsinálni, mondta a miniszterelnök.

LETARTÓZTATÁS VÁRHATÓ AZ ELWELL ÜGYBEN

Detektívot küldtek el Pennsylvaniába azért a nőért, aki az éjszakát a híres sportférfival és szoknyavádással töltötte.

A hatóságok megígérik, hogy huszonegy óra alatt letartóztatás lesz.

NEW YORK, jun. 20. — Az Elwell ügy még mindig meglehetősen homályban van. Lehet, hogy a rendőrség előtt az ügy nem olyan homályos, mint a nagyközönség szemében, a tény azonban az, hogy gyanus neveteket a rendőrség nem akar nyilvánosságra hozni.

Az utolsó huszonegy óra alatt mégis történtek fontos lépések a meggyilkolt sportember és szoknyavádász gyilkosságának az ügyében. Swann kerületi ügyész leküldött egy detektívot Pennsylvaniába, hogy hozza magával azt a nőt, aki az éjszakát a gyilkosság előtt Elwell lakásán töltötte. Lehet, hogy ez a lépés világosságot fog vetni a homályos ügyre a közönség szemében is.

A nő, akiről szó van, fiatal leány, aki elszökött szüleinek a Pennsylvania államban lévő lakásáról és egy nagyszerűen vidám, bár a hatóságban nagyon szomorú estét töltött Elwellnek a lakásán.

Ennek a leánynak a nevét a hatóságok semmiesetre sem fogják nyilvánosságra hozni. — Swann ügyész csak annyit árult el, hogy ez a leány megmondhatja, hogy ki az a három ember, akinek a gyilkosságról és a gyilkosság körülményeiről okvetlenül tudomása van.

"Az Elwell gyilkosság nyomozásában teljesen új fordulat következett be, mondta tegnap Dooley kerületi ügyész. Ezt az új fordulatot alaposan ki fogjuk használni. Remélem, hogy hétfőn már sokkal biztosabb lesznek képesek mondani."

A selyem pajama sora.

Ez a pennsylvániai leány, mondják a kerületi ügyészek iródlájában, felvilágosított tud adni arról is, hogy az a bizonyos Miss Wilson, aki a selyem pajamáját, a selyem papucsait és a selyem éjszakai ruháját ott hagyta Elwell lakásán, tulajdonképpen kiesőda.

Három teljesen gyanus ember van az ügyben. Két férfi és egy nő. A nőt, ezt a rendőrség egész biztosan tudja, Elwell eltaszította magától, mikor Miss Wilsonnal megismerkedett. Az egyik férfi Miss Wilsonnak a férje, aki állítólag semmit se tudott arról a viszonyról, amiben a felesége a híres nőcsábászával állott. A másik férfi Elwellnek azelőtt igen jó barátja volt, de vagy három hét elzölt rettentően összeváltak.

A gyilkosság utáni tizedik napon, mondják a hatóságok, a tyomozás körülbelül a befejezéshez közeledik és nagyon várászní, hogy a következő negyvennyolc óra alatt szenzációs letartóztatások lesznek ebben az ügyben.

MEGUJUL A DÁN-OROSZ KERESKEDELEM.

Folytak a tárgyalások Koppenhágában a kereskedelmi összeköttetés megteremtése végett.

KOPPENHÁGA, jun. 20. — A dán kormány tisztviselői és az orosz bolshevik kormány kereskedelmi küldöttsége közt folytak a tárgyalások ismét a dán-orosz kereskedelmi összeköttetés megteremtése végett. Az a terv, hogy egy clearing house alapítanak két millió koro- na alaptőkével.

New York bűnkronikájának legrejtélyesebb esete

Az Elwell gyilkosság főszereplői.

A felső sorban, baloldalon: Viola Kraus, a jobb oldalon Beatrice Tremaine, akit a világ legtehetősebb testő nőjének tartanak. — Mindkettőt Elwell bizalmas barátjának tartják. — Az alsó sorban baloldalon: Mrs. Elwell, aki öt esztendővel ezelőtt elhagyta a szoknyavádász férjét; a jobb oldalon: Mrs. Marie Larsen, Elwell gazdaszönya. Középen a meggyilkolt férfi.

FRISCOBAN A PROHIBICIO SZÓBA KERÜL

Bryan ragaszkodni fog ahhoz, hogy a konvenciót a prohibicio kérdésében okvetlenül nyílt színpalásra kényszerítse.

A prohibicio kérdése a demokrata konvencio nagy vihart támaszthat.

SAN FRANCISCO, jun. 20. — Nagyon valószínűnek látszik, hogy a száraz-nedves küzdelmet folytatni fogják a demokrata konvencio, azonnal, a megnyitás napján.

A legtöbb pártvezér legjobban szeretné, ha a prohibicio-ról egyáltalán nem esne szó, de kénytelen belátni, hogy a do-roggal mégis csak kell majd foglalkozni a konvencio, tekintettel arra, hogy William Jennings Bryan, atyamester mindent el fog követni arra vonatkozólag, hogy a konvenciót nyílt színpalásra kötelezzen ebben a kérdésben.

Dacára annak, hogy a delegátusok legnagyobb része legjobban szeretné, ha az emberket Amerikában a személyes szabadságukban kevesebbet há borogtatnák, maguk a nedves vezérek sem táplálnak semmi reményt arra vonatkozólag, hogy a konvencio valamely sikert tudjanak elérni.

A nedvesek mellett magában Californiában a legerősebb a hangulat. Californiában igenis követelik, hogy szabad legyen neki bort termelnie egyrészt a saját használatára, másrészt pedig eladásra.

A nedvesek győgyelete akkor fog bekövetkezni, hogy Edwards new jerseyi kormány a nedvesek önzetlen barátja majd megérkezik. San Franciscóban kiválósággal, rézbányával és hatalmas oviációval fogadják majd a nedves kormányzó, aki mint elnökjelölt érkezik a városba.

Champ Clark az elnökjelölt

Sokan vannak azon a véleményen, hogy a legideálisabb kialakulás az lenne, ha Champ Clark lenne a demokrata elnökjelöltje.

MC ADOO NEM AKAR LENNI ELNÖKJELÖLT

Kijelenti, hogy a politikától visszavonul, mert idejét a családjának kell szentelnie.

McAdoo híveinek most Carter Glass szenátor a komoly jelöltjük.

WASHINGTON, jun. 20. — Jouett Shouse nyilvánosságra hozta azt a táviratot, amit McAdoo intézett hozzá, s amelyben kijelenti, hogy nem akarja, miképpen nevével a san franciseoi konvencio mint elnökjelöltet használgják s hangulatozza, hogy az elhatározása megmáshatatlannal, mivel a kötelesség más utakra tereli.

McAdoo azt mondja, hogy családjáról kell gondoskodnia az alatt a 18 hónap alatt, mióta nem viselt közhivatalt, erre nem volt elegendő alkalm. Az elnöki jelölés s az utána következő korteskampány igen sok kiadással jár. Ezeket a kiadásokat ő maga nem teljesíthetné, annak pedig ellene van, hogy barátai fizessék meg a költségeket helyette.

Harding lemond a vakációjáról.

WASHINGTON, jun. 20. — Harding szenátor, a republikánus elnökjelölt lett arról a tervről, hogy szabadságra menjen s tovább is Washingtonban fog maradni egyelőre. Az elnökjelölti tanácskozással folytatott pártvezérekkel. Ezeknek a tanácskozással első sorban az a céljuk, hogy összhangra jöjjenek a párt különböző árnálatai között, meg mielőtt Harding Marion, O.-i otthonába költözik, ahol jelöléséről hivatalosan is értesítik majd.

Hogy a notifikálás melyik napon fog megtörténni, azt még nem határozták el.

UJABB CSAPÁSOK FENYEGETIK A MAGYAR NÉPET

A nemzetközi ipari szervezetek, junius 20-tól kezdődőleg bojkottálják Magyarországot. Megszűnik minden összeköttetés Magyarország és a többi országok közt.

Tulteng a hadsereg hatalma

Az osztrákok állásfoglalása. — Apponyi Albert tagadja a nemzetközi munkásság súlyos vádjait. — Lloyd George angol miniszterelnök a magyarországi helyzetről.

BERN, (Svájc), jun. 19. — Junius 20-tól kezdve teljesen elszigetelt a szerencsétlen ország. A Posta, Táviró és Telefon Munkások Nemzetközi szövetete elhatározta, hogy minden erejével támogatja azt a mozgalmat, melynek Magyarországot bojkottálása a célja. A bojkott ötlete a nemzetközi ipari szervezetek indult ki és a határozat értelmében, junius 20-án, vasárnap, életbelélt. A berni csatlakozás egyet jelent azzal, hogy jövő hét első napjától kezdve se sürgöny, se levelet, se telefon összeköttetést, vagy postacsomagot nem továbbítanak Magyarországra és nem fogadják el Magyarországból.

Az összes vasutasok és vasúti munkások utasítást kaptak arra, hogy ne továbbítsanak szállítmányokat Magyarországból és Magyarországra és ne segédkezzenek sem szén, ásványvíz, vagy nyersanyag szállításában.

A nemzetközi szervezetek szigorú határozata szerint, a bojkott akkor ér véget, amikor megszűnik a "fehér terror" Magyarországon.

Az utolsó órákban az a sürgönyi tudósítás érkezett Svájcba, hogy a tervezett bojkott hírére, titkos ülésre gyűltek egybe a Nemzetgyűlés tagjai. A titkos összejövetelről anynyi szivárgott ki, hogy Horty kormányzó és a törvényhozást gondolkodóba ejtette annak a jelentésnek eredménye, melyet Wedgwood ezredes és a brit munkáspárt képviselője, a magyarországi állapotokról a szövetségesek elé terjesztett.

Apponyi Albert gróf ragaszkodik ahhoz, hogy a hadsereg hírhatalmát meg kell nyírni, és gyökeresen meg kell változtatni a kormányzási rendszert, — mert ellenkező esetben Magyarország elveszett. A katonai párt azonban oly erővel visel ma már, hogy semmiképpen sem akar lemondani a hatalomról és azzal fenyegetőzik, hogy felszámolja a Nemzetgyűlést és kihirdeti a katonai diktatúrát. A katonai párt, végeredményében, — minden szélsőségre hajlandó, csak hogy megakadályozzon olyan kormány kialakulását, melynek gróf Apponyi Albert lenne a feje.

BÉCS, jun. 19. — Az osztrák vasutasok, posta, telefon és telegraf munkások és hivatalnokok csatlakoztak az ipari szervezetek bojkottjához, úgy hogy junius 20-tól kezdve megszakad minden összeköttetés Ausztria és Magyarország között. Se árut, se levelet, se sürgönyt nem továbbítanak. A személyszállítási forgalomba egyelőre nem avatkoznak bele, de minden utas csak a legszükségesebb podgyászt viheti magával.

BUDAPEST, jun. 19. — A Nemzetgyűlés és Magyarország népe nagy aggodalommal szemlél az a mozgalmat, mely el akarja zárni Magyarországot az egész világ elől. A nemzetközi ipari szervezetek bojkottja, — ha megvalósul, — junius 20-tól kezdve teljesen elszigetelt a szerencsétlen ország. A Posta, Táviró és Telefon Munkások Nemzetközi szövetete elhatározta, hogy minden erejével támogatja azt a mozgalmat, melynek Magyarországot bojkottálása a célja. A bojkott ötlete a nemzetközi ipari szervezetek indult ki és a határozat értelmében, junius 20-án, vasárnap, életbelélt. A berni csatlakozás egyet jelent azzal, hogy jövő hét első napjától kezdve se sürgöny, se levelet, se telefon összeköttetést, vagy postacsomagot nem továbbítanak Magyarországra és nem fogadják el Magyarországból.

LEMESZÁROLT ARTATLAN MENEKÜLTEK.

LONDON, jun. 20. — Konstantinápolyból az a hír érkezett, hogy az Ishmid közelében levő amerikai iskolát megrohanták a török nacionalista csapatok és az odamenekült civileket lemészárolták.

FLUJARVANY JAPANBAN.

Az egész országban terjed a veszedelmes betegség. TOKIO, Japán, jun. 20. — Az influenza járvány ismét fellépet Japánban és terjed az ország minden részében. A pusztító járványnak a múlt évben, amikor először lépett fel Japánban, 2,285,000 beteg és 119,000 halottja volt a hivatalos megállapítás szerint.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation. E. K. Casner, President; Dr. Andrew Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by
E. T. Kohányi

Alapították
Kohányi Tibamér

DR. ANDREW CSERNA, Editor

Edited and Published at
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell, Main 3536. Cuy. Central, 1251.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Európában egész évre: \$6.00, félre: \$3.00. — Kijutás: egész évre: \$8.00, félre: \$4.00. — Cleveland, O. — United States: egész évre: \$5.00, félre: \$2.50. — SUBSCRIPTION RATES: United States: egész évre: \$5.00, félre: \$2.50. — Foreign countries: one year: \$8.00, half year: \$4.00. — Cleveland one year: \$8.00, half year: \$4.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

New York-i irodánk címe: Eastern Office:
Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
 Galvezvezető: Joseph Horváth, Manager.

Valami büzikl...

ÖT ESZTENDŐVEL ez előtt, a rendőrség oltalma alatt hagyta el Róma városát az olasz politikai életnek kimagasló alakja: Giovanni Giolitti. A rendőrség erős kordonja riasztotta csak el az utca népét attól, hogy megverje, megdobálja, talán leküzdödjön a németbarát, békeparát olasz államférfiut. A politikai harcok sakálai nekizaladtak a hullának és Giolitti, háromszoros miniszterelnök csontjait a világ négy téjé felé szórta, hogy az olasz közélet színpadán ne támadhasson fel soha.

És esoda történt: Giovanni Giolitti feltámadt és ma ismét, — ezuttal negyedszer, — Olaszország miniszterelnöke. Az elmúlt héten alakította meg kormányát a nagy kitagadott, aki a lehetetlen parlamentáris viszonyok közepett is többséget tudott biztosítani magának és miniszter társainak. Régi "kormánypartija", a liberális párt teljesen összetörve került ki a választások harcaiból és ma a két legszélsőbb elem: az erősen kommunista-izű radikális párt és a határozottan konzervatív katolikus párt lesi figyelemmel, hogyan és mivel kezdi meg politikai munkálkodását, az élve eltemetett férfiut.

Giolitti-től az erély, a határozottság politikáját várja és reméli az olasz nép. Külügyekben, belügyekben egyaránt zavaros, honvolut a helyzet az országban és csak erős, hozzáértő kéz teremthet rendet. A külpolitikai kérdésekben valószínűleg Nitti álláspontját foglalja el maj Giolitti is, akinek pacifista programját szerencsésen készítette elő, kitünő elődje. Határozottabb "ellenség-barát" politikát Giolitti sem folytathat, mint elődje, aki nem egy alkalommal helyezkedett szembe a francia imperialisták túlzó követeléseivel. De Olaszországnak elég seperi valója van a saját háza előtt. Az új miniszterelnöknek elsősorban a belügyi zavarokat kell eloszlatnia, elsősorban az olasz népek kell kenyeret és munkát szereznie és azután, — ha a helyzet úgy alakul, — pártfogásába veheti régi jóbarátját.

A belső ügyek elintézése az első kötelesség ma mindenütt a világon, mert mindegyik ország, — még a tengerentúliak is, — egy-egy Dániává változott; mindenütt büzikl valami.

Nem lesz szén

MESSZE vagyunk még a téltől, be sem köszöntött még az igazi nyár, szerényen kémlelődjve bujnak még a föld alól a fűszálak és máris napirendre került a szén-kérdés, máris gondot okoz a jövődő karácsony. Amerikában, a világ leggazdagabb bányászországában, nines és nem lesz elegendő szén. Megbízható komoly helyről hangzott el a szigorú figyelmeztetés.

És az illetékes komoly források rá is mutatnak a baj okaira. A bányatársulatok urait azzal vádolják nagy általánosságban, hogy indokolatlanul, jogosulatlanul nagy haszonra dolgoznak. A bányavállalkozások a vasutakra hárítják a felelősséget: nem tudnak teljes erővel dolgozni, mert a vasutak nem tudják még a mai szükségzetből termelést sem továbbítani.

Kétségtelen, hogy a válság megoldásának kulcsát a vasutak őrzik. A közlekedés akadályai, a vasutak zárlottsága a bajnak eredeti forrása. És ezen csak akkor segíthetnek a vasutársaságok viszont, ha az összes ipartelepnek kézikre járnak, ha sehol sem tartanak vissza teher szállító-kocsikat, ha a gyártelepek gondoskodnak arról, hogy minél több vasuti kocsi, minél gyorsabban visszaadjanak a forgalomnak.

Az amerikai nép, a "furnace"-k népe, gondoljon a tücsök és a hangya meséjére. Mindenki gondoskodjék szükségzetéről még a meleg időkben; ne csak énekeljünk nyáron, — mert megfagyunk télen.

Alkoholos politika

ELŐRELÁTHATÓ bizonyosság volt, hogy az Egyesült Államok alkotmányának 18-ik függeléke hosszú lejáratu politikai harc magvát veti el. Bizonyos volt, hogy az alkohol kérdés, az ital szabadság kérdése bevonul a politikába és esztendőközön keresztül nagy harc viharzik majd körülötte.

Az alkotmány módosítás megtörtént, a legfelsőbb bíróság szentesítette a döntést; a 18-ik függelék épp oly szerves része az alkotmánynak, mint a tizenharmadik, mely megszűntette a rabszolgaságot az Egyesült Államokban.

A jövő nagy neves küzdelmei nem is az alkotmány módosítás ellen, hanem a sokat emlegetett Volstead-törvény ellen irányulnak majd. Az alkotmány megváltoztatás rettentésen nehéz és hosszadalmas eljárás. A Volstead-féle törvényt ellenben megváltoztathatja bármikor a Congressus hatalma. És szomjas polgártársaink vizsgalhatják magukat azzal, hogy akad még olyan törvényhozása Amerikának, amelyik nem lesz oly szűkmarku az alkoholos szálalékban, mint a jelenlegi száraz társaság.

Magyar gyerekek Svédországban

BUDAPEST, május. — Cserekész vagy? Akkor tegezzünk. Légy szives sorbaállni!

Ez egy tizenötödik, eserkészruhába öltözött fiu mondta a másiknak. A cserkész sorbaállította és elrendezte a keleti pályaudvar I. osztályú várótermében a 106 gyereket akik a stockholmi Magyar Társaság meghívására négy hónapra Svédországba mennek nyaralni. Dr. Jerne svéd királyi orvos jött el a magyar gyerekekért Budapestre és velük utazik Cevera Albertné is, aki magyar származású és Neugebauer Vilmossal, az Országos Gyermekvédő Liga agilis igazgatójával együtt sokat fáradozott azon, hogy Hollandia után Svédország is meghívja a magyar gyerekeket nyaralásra. Ez az első transzport, amelyik Svédországra megy. — Bécs intrika akadályozta meg eddig, hogy magyar gyerekek is utazhassanak a svédok közé, de mégis sikerült. A vonat hétfőn este elindult Budapestről, kedd reggel Bécsbe érkezik, itt az osztrák gyerekek csoportja csatlakozik hozzájuk. Szerdiára már Sassnitzba érnek, ami a svéd határállomás.

Nézem, elnézem őket, a sápadt pesti gyerekeket, akik ott állanak három csoportban az indoház várótermében. Kis fiúk és kis lányok, a legkisebb hatévesek, a legnagyobb sines több tizenéves. Szép fel van öltözve, ki egyszerű, olesó ruháskába, ki meg finom, urias ruháskába, ami már jómódra vall. Most egy kiest szomorúan, mert ebben a percben szakították el őket a szüleiktől, akiknek nem szabad a váróterembe bejönni, csak kívülről, az ablak mögől nézik, lesik szomorúságos boldogsággal a messi országba elutazó apró gyerekeket.

Mindegyiknek kis ecúda van a nyakába akasztva, zinnórral. A ecúdán a gyerekek neve és a svéd házigazda neve, aki vendégül látja őket. Derb Margitka, Pest-szentlőrinc, Wlassics-ut 51. Stockholmba utazik Frau Hilma Karlson-hez, Weinberger Tibor, VII. Gizalla-ut 49 C. Normanhoz kerül Ofóbe. A harmadik gyerek a Malmö melletti Toruppa megy. Henryett Coyet bárónőhoz. A bárónő 20 magyar gyereket kért nyaralásra és egyedüli kikötése csak az volt, hogy a huszöt tizenkettő magasrangú államhivatalnok gyereke legyen, ide megy Heller Andor is, a tizenháromszenten dös szénlázis kis festőművész. Kis hátizsák, apró koffer, egyszerű kosárka van a gyerekeknel. Mindegyikbe bele van varrva feltűnőséget csíháló piros cárnával egy nagy A betű vagy egy nagy X betű. A az Krisztianitást jelent, X pedig Stockholmot. Gyűlnek, gyűlekeznek, sokasodnak a gyerekek, ahogy bejön egy váróterembe, csak odaragad valamelyik csoport végéhez, leteszi a csomagját és — ismerkedik. Kis fiúk, kis lányok hamar összebarátkoznak.

Már benn ülnek a vonaton, sehol semmi izgalom, idegesség vagy nyugtalanság. A hozzátartozók még egyszer elbucuzhatnak a Svédországba utazó gyerekektől. A szemekben könyv csillog meg az öröm könnye vagy a bánat könnye! ... Ki tudná megmondani ...

CSAK egy gondolhat arra, hogy valamikor pénz legyen, ha takarékoskodik. Tegye pénzt banksba.

UGY vigyásson pénzre, a hogy dolgozik érte. Ne háts munkával keresett pénzt megbízható bankban tartsa.

NEGY százalékos fizetek otételt után.

KISS EMIL, bankár
 133 Second Ave.
 New York.

Detroit és Cleveland

A clevelandi lapok headline-ja a minap a következő volt: Cleveland 796,836. Detroit 993,730. Ezzel szemben a detroit-i lapok ezal a headlineval jelentek meg: Detroit 993,739. Cleveland: 796,836. Miniatikus számok azok részére, akik a headline slatti hírt nem olvasták el, ellenben jelentőségteljes azoknak, akik saját városukat valamire becülik. Még a nagy amerikai városok életét is méltán provinciálisnak lehet nevezni, mert a városok a többi között például azzal akarják lepipálni egymást, hogy a lakosság számának különbséget érdemes témának jelentik ki.

A detroitit tehát boldogok. Ford városában több ember lélegzik, eszik, iszik, alszik, dolgozik, mint Clevelandban. Aminek a detroititai örülnek, az a clevelandiaknak fáj. Cleveland perane arra hivatkozik, hogy ha East Clevelandot és Lakewood Clevelandhoz csatolnák, akkor a census kétszázötvenel Cleveland javára esett volna. Ez is vigasz.

Ebből az esetből két jellemző következtetésre lehet jutni: az egyik hogy az amerikai városoknak csak a terjedelmük és a lakosságuk száma nagy, de teljesen hiányában vannak a nagyvárosi jellegnek. Ez csak

A császár milliói.

Mi lesz a Hohenzollern vagyonnal?

A bondoni Daily Mail különös érdekességű részleteket közöl azokról a vitaközvetésekről, amelyek Berlinben a volt császár milliói körül folytak. A nacionalisták azt hajtozták, hogy féltelmre vallana, ha nem adnák vissza a pénzt, másrészt a szocialisták azt hirdetik, hogy a volt uralkodó vagyonának nagyobb részét adják oda a háború özvegyei és árvái alapjának.

Hadd keressék meg a Hohenzollernek a kenyerüket mondják, aereu verejtekével. Hiszen mindegyikük tanult valamely mesterséget. Mindennap újabb mozzanatok merülnek fel a vita során. Paloták, ezüstművek, felfertőművek, ékszerek és a tartományokban levő vagy negyven kastély sorsáról van szó. Nemrégiben eladtak dolgokat, amik az ex-császár volt tak és negyven millió márkát kaptak értük. Azt hiszik, hogy csak magában Berlinben van vagy kétszáz millió értékű holmija a Hohenzollerneknek.

— Mind az enyém, — mondja a császár. — Az állam tulajdona — mondják a szocialisták. — És követelik egy palotában levő fémernyűt; mint a milliónyi értékű porcellánt.

Amitkor II. Vilmos dédatyja, III. Frigyes Vilmos meghalt, nem hagyott többet a

humoros jellegű következtetés. De van ennél sokkal komolyabb is. S az az, hogy a motívuma a versenyének egyáltalában nem példátadó. Két hatalmas város, amely nem az önkétség, hanem az iradalmban, a művészetben, a tudományban bizonyosan különbözik a másikkal, hanem pusztán a lakosság számában. Talán ez a becavág kiégésaitók még azzal az ambícióval, hogy a legkiválóbb detroit-i ipari termék, a Ford autómobil, híresebb, bármelyik clevelandi ipari terméknel.

A fenti két következtetés megfelelő háttér az amerikai társadalmi élet szűkeségének és szintelenségének. A dimenziók a fontosak és a közel fogható, látható ipari termékek. S elfelejtik, hogy az igazi nagyságot vajmi gyakran nem lehet számokkal kifejezni, a megkevebb lehet pénzre váltani. Amerika kulturális fellendülésének egyik elengedhetetlen feltétele, hogy megfelelő amatőr-érdeklődés fejlődjék ki a lakossága sorában az iradalom, művészet és tudomány iránt.

Valaki megjegyezte, hogy a clevelandi anyák lelkiismeret-furdalást éreznek, amiért Detroit "bitolta" a városukat. Ez legalább érdekes.

A jó élet elmélete.

Csak ennyi történt: eszembe jutott, hogy milyen förtelmesen szép az élet. És alkalmasint több-kévesebb eszbe jut mindenkinék, kinek nem Rockefeller a papája, csak a motívumokban lebet egy kis változás. Teszik elképzelni az utasgíró, aki azért írja az utasgírt, hogy megjeljen. Viszont teszik elképzelni az olvasót, a ki nyugodtan vagy nyugtalanul olvassa az utasgírt, anélkül, hogy az utasgíró keserű kenyérszereseti módját egyáltalában figyelembe venné.

Az élet olyan szép, olyan jó, olyan igazságos és adakosó... Például: egy nap leforgása alatt három utasgíró küldése szerint husz embert öltek meg az Egyesült Államokban. Az élet csak a gyilkosság jelenséget alkalmasint azért rendezte, hogy a riporterek ne vesszék el a kenyérszeres. Vagy: rendőri jelentések szerint New York városában hetenként átlag ezer lopás történik. Ezer lopás. Olyasféle tolvajlás, amit hivatalosan is annak lehet minősíteni. S amikor a drága olvasó olvassa ezeket a híreket, még csak is nem gondol részvételt az utasgíróra, akinek ez az ezer lopás meg kell írnia, vagy legalább is az ezer lopás közül egynekét a maga, aki "hisztesség" keresi meg kenyéret, épen csak hogy tegyék. Szocialista világnézetre kell esni tenni, mondják az utasgírók a akkor elfelejtünk

az ilyen anomáliákon csodálkozni. Mindent rá lehet fogni a tőkés társadalmra. Boldogok a hívők. Lám, a skeptikusoknak sokkal rosszabb a sorsuk. Ok meg azt sem képezek elhinni, hogy az ugynevezett abszolút egyenlőségre alapozott társadalomban jobbak lesznek az emberek. Ok nekik az a meggyőződésük, hogy a negyven millió emberből azután is legalább háromezer millió kilencszáz kilencvenkilenc ezer csalni fogja egymást akár eltérő elvek hangzatásával, akár pedig sokkal láthatóbb módon.

Ha az emlékezetem nem nem csak (lám, lám, milyen ige órdol fel az agyamban) Schopenhauer, a legésztebb pessimista vagy könnyített magam egy isben, hogy a világra rá fogta, miszerint a legrosszabb az összes létező világok között. Pedig gazdag mamája volt s még csak nem is élt 1920-ban. Sőt: még csak azért sem írt, hogy megjeljen az írásából.

REPO.
 A valódi legjobban elismert Kregci-féle Lilliom aré cream és szappan egyedül szépitő szer, amely az arcot márfoltok, szepit, pattanást eltávolít. Kapható ájjelei és nappali használatra.
 1 tégely ájjelei, 1 tégely nappali és 3 darab szappan \$2.00. Egy üveg 50c. Lilliom tejet teljesen ingyen adunk, szonnal rendelés meg.
 Felhívás: Gyógyesztár, 26th és Lorain Ave. szok, Cleveland, O.

Németország léghajó-óriásai

Németország épen el volt készulve arra, hogy egyik léghajó óriást jküldje New Yor bombázására, a mikor 1918 nov. 11-én megkötötték a fegyverszünetet. Ezt megállapította az amerikai hadügyminiszterium is és felhasználja érvelésképen amikor nagyobb összeget kér az amerikai légi haderő fejlesztésére. Amerika is arra gondol, hogy Zeppelin rendszerü léghajókat építsen.

"A fegyverszünet kihirdetése előtt már hónapokig folyt a németek készüldése. Kísérleteket végeztek, meteorológiai adatokat gyűjtöttek s minden tudományos eszközt felhasználtak a siker biztosítása érdekében. — mondja a hadügyminiszterium.

"Ekkor történt az is, hogy egy L rendszerü óriási Zeppelin léghajó küldtek le Afrika belsejébe azzal a feladattal, hogy készleteket beössösen rendelkezésre a szorongatott német csapatoknak Khartum vidékén.

"Mire a léghajó odaért, akkor a német csapatok letették a fegyvert s erre a léghajót szikratávíró útján visszarendelték.

"A léghajó megtette az egész utat oda-vissza anélkül, hogy csak egyszer is leszállt volna a földre. Ez az ut vagy 2800 kilométerrel volt hosszabb, mint az, amit a New Yorkba küldött R-34 nevü angol léghajó megtett annak idején.

"Annak a német léghajónak, amelyiknek New Yorkot kellett volna bombázni L-72 volt a neve s úgy volt megépítve, hogy minden tekintetben felülmúlta Afrikában járt társát.

"Ez a nagy léghajó, mondja a jelentés, — hat darab, egyenként 240 lóerejü Maybach motorral volt felszerelve s összesen 1440 lóerőt képviselt. Hossza 770 láb s megterhelve képes volt megtenni óránként 62 mérföldet.

Tizenegyezer gallon gázolint vitt magával s öt és fél tonna robbanó anyagot szállítva alkalmas volt arra, hogy 9800 mérföldnyi utat tegyen meg a levegőben.

"New York városa szerencsésen megmenekült attól, hogy a németek a levegőből bombázták volna. Még csak elgondolni is rettentő az esetet, ami a fegyverszünet híján csakugyan egészen bizonyosan elkövetkezett volna."

Most még ennél is hatalmasabb léghajót építenek a németek, és aminek a neve L-Z 125, csak öt lábálal lesz ugyan hosszabb az e-lőbb említettél, de alkalmas lesz arra, hogy 69 tonnazt emeljen a levegőbe, 10 ezer mérföldet járjon be leszállás nélkül s 12 darab egyenként 300 lóerejü motortal szerelk fel. Megterhelve óránként 91 mérföldet tehet meg.

Az amerikai hadügyminiszterium kiemeli, hogy manapság a Zeppelin típusu léghajók főlénységét kétségbe vonni nem lehet.

"A léghajózás fejlesztésére nekünk is nagyobb súlyt kell ezután helyezniünk, — mondja a jelentés. Nagyobb pénzüsszeget kell erre a célra fordítanunk, hogy tökéletesítsük a légi szolgálatot. Amerikának nem szabad azt képzelnie, hogy elszigetelve maradhat a jövőben is esetleges ellenséges támadásokkal szemben. — Reméljük, hogy Amerika tisztában lesz annak a veszedelmének nagyságával ami a levegőből fenyegetheti abban az esetben, ha a többi népek megett messze elmaradna ezután is a léghajó építés és tökéletesítés terén.

Saját kárán tanul a magyar.

MIKLÓS B. BELA előkelő new yorki gyáros és ismert honfitársunk nemrég Magyarországra utazott rokonainak látogatására. Ő is azt hitte, hogy dollárjaiért ott több koronát kap, de csalódott, amint hozzánk intézett alábbi levele igazolja.

NEMETH ÁLLAMI BANK
 NEW YORK

Félrevezette hazai levelektől, Magyarországra utazva Express társulat dollár csekkjeit vittem magammal, melyekért külön jutalékot is fizettem. Budapestre érve arra a szomorú tapasztalatra jutottam, hogy a dollárért 15 koronával kevesebbet kapok, mint Önöknel kaptam dacára annak, hogy időküben a korona árfolyama jóval leesett.

Budapestben hivatalos ügyben eljártam Dr. Hajós Béla közegegyi irodájában, ahol Dr. Csák helyettes közjegyző a következőket panaszolta el. Amerikából 200 dollár utalványt kapott. Elvitte a bankba beváltást végtet, de dollár helyett csak koronát voltak hajlandók fizetni, még pedig minden dollárért a napi árfolyamból 15 koronát levonva. A bank a koronákat hajlandó lett volna dollárra visszaváltani, de olyformán, hogy Dr. Csák 250 dollár helyett csak 165 dollárt kapott volna.

E sorokat azért írom Önöknek, hogy így figyelmeztessen az amerikai magyarokat, hogy dollárokat Magyarországra nem lehet küldeni és az ugynevezett dollárutalványokért koronákat fizetnek, de kevesebb koronát, mint a mennyit New Yorkban adnak a dollárért.

Tisztelettel
MIKLÓS B. BELA
 83 W. 22nd Street, N. Y.

Küldjön koronát

és ne igyekezzék olyasvalamit küldeni amit nem lehet. **Mi mindig legolcsóbban számítjuk a koronát, legolcsóbban utaljuk át pénzt és leggyorsabban juttatjuk el a legkisebb és legnagyobb összeget rendeltetési helyére.**

Ne utazzék haza

mielőtt tőlünk tanácsot nem kért. **Mi megóvjuk utasainkat minden kellemetlenségtől, mert társutasasainkat bankunk egyik főtisztviselője vezeti, aki megvédi utasaink érdekeit.**

Legközelebbi társutasasunk **julius előrszén indul a teljesen új 10 napos Providence gyorshajon.** Jelentkeztek mihamarabb.

Utlevélt megszerezziük és a szükséges látamozásokról gondoskodunk.

NEMETH ÁLLAMI BANK

NEMETH JANOS, elnök.

FIÓKZLET: 1597 Second Ave. corner 83rd St.

NEW YORK CITY

FŐZLET: 10 E. 22nd St. a Bankpalotában

SECURITY TRUST COMPANY

ALTAL WHEELINGBEN

KORONAT küldhet az óházába gyorsan és olcsón a napi árfolyam szerint.

KORONA utalványt vehet szilárd budapesti Bankokra.

KORONAT, törvényes magyar pénz beválthat napi áron.

HAJÓJEGYET vehet a magyarnak legalkalmasabb hajóra.

UTLEVÉL ügyeit rövid idő alatt elintézzük.

Megbízott ember várja New Yorkban, ki ügyeit elintézi és a hajóra kíséri.

DOLLARBETÉJTÉRE 4% kamatot fizetünk, a mit visszavonhat bármikor felmondás nélkül.

Cimünk:
SECURITY TRUST COMPANY
 1143 MARKET ST. WHEELING, W. VA.
 A magyar osztály vezetője: Horváth János.

Hazautazó magyarok!

Jeletkezzenek azonnal. Junius 25-ig, akik felügyelet alatt óhajtanak szülőfalujukba utazni.

UTAZNI LEHET TRIESTNEK, HAMBURGNAK ÉS ROTTERDAMNAK.

MARSICS JÁNOS
 törvényes pénzküldő, hajójegye és kivándorlási irodája.

279-10 Avenue, New York, N. Y.
 Corner 26-ik utca.

W. R. HEARST A HARMADIK PÁRT

William Rando felzólítja a az összes lapj alakítsák meg dik pártot.

Hearst nincsen ve sem a d sem a repu jelenlegi polit

NEW YORK.
 William Rando, újságíró, a jelent összes lapjainak irásával vezetés melyben annak gét hangzattat, sülit Államokban némi a hamadik. Vezetékekben bek között a mondja:

"Polgárok! A kárunkra lehet véte van az össze egy Halban és állitott politikai. Függetlenséget, azoknak az ember népszabadságotnak megvédelmének kötelezte me

Hearst nagyon aztán a chiesog len. Kijelenti, még abban az eszhatta volna meg ha teljes többséggával az instruktat, mert a hírguit, a szük látogatív politikusan Johnson, mert a progressív.

A véreik na son dícséretével

A demokrata többek között a mondja:

"A demokrat lent menedéket a rekvó amerikaiak hány progressus megmaradt nekik. Béruch választás amely pénzalapot forrásból fogják a republikánusok

Itt aztán a Hearst. Wilson majd így folytat

"A demokrat se tud ajánlani ralmas látványt, hogyan vezet a teljes veresség

A véreik a csak komitja áll konvencióról, an érekekben valant lesz Chicagoban, test.

KORO
 küldjön dollár kereslete mit jobb mint itt. Az Amer chekkt és pé szállt pénzkül lázértékben es

Alapított: 1841-ik. Alapító: E. S. 2000

AMERIC

FOREIGN

65

Cieve

Bármikor a hány Company

anul

orki gyáros
arországra
azt hitte,
de család-
ele igazolja.

prazsgra
nem ma-
fistom.
a jutot-
reszbet
k, hogy

Hajós
szentes
erikből
bankba
nát vol-
dollárát
bank a
szavál-
lár ha-
figyel-
dolláro-
az egy-
Yorkban

LA
N. Y.

t
i amit nem
uk a koro-
gyorsab-
yobb össze-

a
i megóvjuk
mert társas-
elője vezet,

ius elsején
ce gyorsha-

éses látta-

BANK
FOZLET:
E. 22nd St.
Bankpalotában

PANY

budapesti

beválthat

egalkalma-

átzzük.

ki ügyeit

fizetünk,
lás nélkül.

PANY

W. VA.
h János.

ok!

akik fel-
ba utazni.

AK

NOS

ndorási

k, N. Y.

W. R. HEARST A HARMADIK PÁRT MELLETT

William Randolph Hearst felszólítja a polgárokat az összes lapjaiban, hogy alkítsák meg a harmadik pártot.

Hearst nincsen megelégedve sem a demokraták, sem a republikánusok jelenlegi politikájával.

NEW YORK, jun. 20. — William Randolph Hearst, az újságkirály, a vasárnapi megjelent összes lapjaiban, a saját aláírásával vezérelte közöl, a melyben annak a szükségességét hangzottja, hogy az Egyesült Államokban meg kell csinálni a harmadik pártot. Vezérékben Hearst többek között a következőket mondja:

„Polgárok! A halogatás csak kárunkra lehet, azonnali esélyekre van szükség. Gyűljünk össze egy új Independence Hallban és állítsunk ki egy új politikai, függetlenségi Nyilatkozatot, és szenteljünk magunkat azoknak az emberi jogoknak és népszabadságoknak, amelyek megvédelmezésére ez az ország kötelezte magát.”

Hearst nagyon hevesen kikel aután a chicagói konvenció ellen. Kijelenti, hogy Johnson még abban az esetben sem kapta volna meg a jelölést, ha teljes többségben hozza mával az instruált delegátusokat, mert a hitvátoas, az elfogult, a szük látókörü, a konzervatív politikusk nem szeretik Johnson, mert ő liberális és progresszív.

A veérük nagyrésze Johnson dicséretével foglalkozik.

A demokrata pártól Hearst többek között a következőket mondja:

„A demokrata párt nem jelent menedéket a független, törékvő amerikaiaknak. Azt a néhány progresszív elvet, ami megmaradt nek, odaadta egy Bűnű választási pénzalpért, amely pénzalpért ugyanabból a forrásból fogják kiadni, mint a republikánusokét.”

Itt aután hevesen kikel Hearst Wilson elnök ellen, majd így folytatja:

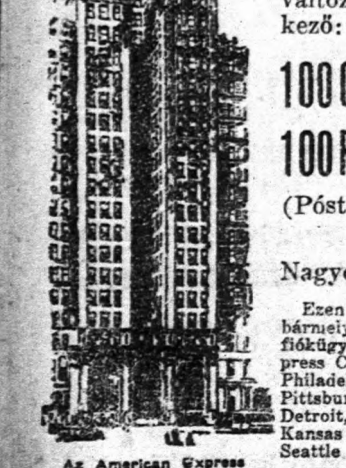
„A demokrata párt semmit se tud ajánlani, csak azt a símas látványt, hogy a vak hogyan vezet a világalant a teljes vereség ornyébe.”

A vezérelük a negyvennyolcak komitéja által egybehívott konvencióról, ami az új párt érdekében valamikor júliusban lesz Chicagóban, nem tesz említést.

KORONÁK HELYETT

küldjön dollárokat Magyarországra. A dollár külföldi kereslete miatt, Magyarországon a dollár árfolyama jobb mint itt.

Az American Express Company elad külföldi chekkeit és pénztalványt dollár értékben, magyarországi pénzküldésre. Jogoslatlába szintén csak a dollárértékben eszközöl átutalásokat.

Am American Express Company Building, New York.

AMERICAN EXPRESS COMPANY

FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT "F" 65 Broadway, New York.

Clevelandi irodánk: 2048 E. 9th Street
Bármikor és bárhová küld pénzt, követelje az American Express Company nyugtáját. Ez megóvja Önt a károsodástól.

AZ ÁLTALÁNOS HÁZ-INSÉG ÉS A KONGRESSZUS

A törvényhozás addig nem intézkedik, míg a választók nem ostromolják a maguk képviselőit.

Milyen terve van Calder szenátornak?

WASHINGTON, jun. 19. — Calder szenátor, akinek egy törvényjavaslata van a szenátus előtt avégre, hogy létesítsenek egy olyan bankot, amelyik házépítési kölcsönöket adna s ezt a tervet valótítsák meg a Federal Reserve Bankok rendszerének mintájára, — most azt a nyilatkozatot tette, hogy a törvényhozástól ebben a kérdésben, mindaddig nem lehet semmiféle intézkedést várni, a míg a választóközönség a kérdés felkarolása végett nem fogja sürgetni a maga törvényhozóit. A washingtoni képviselők és szenátorok csak akkor ébrednek majd tudatára ennek az országos veszedelemnek.

Calder szenátor tervezte röviden a következőket:

A házépítési kölcsönöket adó bankrendszer, amelynek révén a kormány építési kölcsönöket adna, nagyjában a szövetségi tartalékbankrendszer mintájára készülné.

Az egyes szövetségek, amik házépítésre adnak kölcsönt jelenleg is, tagjai lennének a kerületi állami banknak.

Ezek a bankok első helyen való betáblázásra hat százalék mellett 60 százalékre erejéig adnának kölcsönöket.

ÚJABB VASUTAS SZTRAJK.

Philadelphian két vasutvonalon sztrájkba léptek a rendező pályá alkalmasságot.

PHILADELPHIA, jun. 20. — Pénteken sztrájkra szölitották a philadelphiai rendező pályaudvarok alkalmazottait s a yard munkásait sztrájkba is léptek ugyannyira, hogy a Pennsylvania vasuton és Reading vasutvonalon teljesen megbénult a teherforgalom.

C. E. Nusser, a vasutas testvériség, a Brotherhood of Railway Trainmen vezérigazgatója kijelentette, hogy a sztrájkot nem hagyta jóvá, emélfogva a testvériségnek a sztrájkoló tagjait lázadóknak tekinti.

A személyforgalom egyelőre nem bémult meg.

A Baltimore & Ohio vasutársaság is elrendelte, hogy ne vegyenek fel teherárúklédményt a Philadelphiatól keletre eső állomásokra.

A sztrájkolókat azt mondják, hogy azért vonultak ki, mert hatvan nap elteltével sem kapták meg azt, amért a tavasszal sztrájkba léptek.

SEGÉLYZÉSI SZÁLLÍTMÁNYOK MAGYARORSZÁG, Románia, Erdély, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Ausztriába

A KURZ SZOLGÁLAT UTJAN TELJES JÓTÁLLÁS MELLETT A CIMZETT OTTHONAIG.

Heti hajóindulások.
Címesse szállítmányát: CHAS. KURZ & CO., INC. 316 North Second St., Philadelphia, Pa.
Teljes felvilágosítást írjon: CHAS. KURZ & CO., INC. SHIPAGENTS AND COSTUMS HOUSE BROKERS Forwarding Dept: Room 1036 Drexel Bldg. 5th & Chestnut St., Philadelphia, Pa. ALAPÍTVÁ 20 ÉV ELŐTT. EXPORT. IMPORT.

"ELNÖKJELÖLT VAGY SEMMI!" — MONDJA COX

Ohio állam kormányzója kijelentette barátaai előtt, hogy csak az elnökjelöltségre pályázik.

Az alelnökjelöltséget nem fogadja el James M. Cox

DAYTON, O., jun. 20. — James M. Cox, Ohio állam kormányzója, aki egyike azoknak, akik a demokrata párt részéről az elnökjelöltséget el akarják nyerni, kijelentette, hogy nem pályázik az elnökjelöltségre. Ezt a nyilatkozatot finanszozva tette akkor, amidőn nyaratójában felkereste Pomerene ohioi szenátor vezeté alá az a küldöttök, amely Ohioból a san franciscoi elnökjelölő konvencióra avval az elhatározással ment el, hogy Cox kormányzó jelölti elnöknek. A delegátusok nagy nyilvános tüntetést rendeztek s nevében Pomerene szenátor üdvözölte a kormányzót mint a demokrata párt leendő elnökjelöltjét.

„Hangsúlyozom önök előtt, pilgrimek, hogy én nem pályázok az alelnökjelöltségre”, mondtotta Cox kormányzó, amidőn Pomerene szenátornak válaszolt. A nagy lelkesedéssel fogadott kijelentést avval indokolta meg a kormányzó, hogy nem tartja magát alkalmasnak az alelnöki teendő végzésére. Felhasználta Cox az alkalmat arra is, hogy kijelentse, miszerint ellenzi azt, hogy a kormány szenátusi többség uralma alatt álljon.

„Akár elnökjelölt leszek, akár nem, minden erőmmel hangsúlyozom, hogy ellenzem bármilyen szenátusi oligarchia baszkodását”, mondotta a kormányzó.

AZ ÚJ LENGYEL KABINET.

Skulski, a lemondott kabinet feje nem akar új miniszteriumot alakítani.

VARSÓ, jun. 20. — Skulski, a lemondott miniszterium feje, tegnap levelet intézett Pilsudskihoz, a köztársaság elnökéhez, a melyben kijelentette, hogy nem hajlandó a köztársasági elnök kérelmének eleget tenni és nem hajlandó új kabinetet alakítani.

Pilsudski erre Brojskit, a munkáspárt fejt bízza meg a binet alakításával.

ERDŐGÉGS MINNESOTÁBAN

CHERRY TOWN, Min. ből je lentik, hogy ott hatalmas erdőgégés van már két napja.

A veszedelem, tartják a hatóságok, minden valószínűség szerint gyujtogatásnak az eredménye. Ebben az irányban a hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak meg, ennek azonban eddig nem volt semmiféle eredménye.

A kár az anyagiakban igen nagy, azt persze még nem lehetett megállapítani. Emberéletben, az eddig beérkezett jelentések szerint, nem esett kár.

Az utóbbi időben mind többször fordul elő erdőgégés ezen a területen. Ez a körülmény a lakosság körében sok aggodalomra ad okot.

A MUNKÁSOK TÁMOGATJÁK A LIGÁT IS

A munkások montreali konvenciója többek között a Nemzetek Ligáját is támogatja. — A rezervációk ellen vannak.

A munkások ellene vannak annak, hogy Amerika Mexico ügyeibe avatkozzék.

MONTREAL, jun. 20. — Az American Federation of Labor konvenciója tegnap este ért véget, miután a jelen voltak kimondták, hogy a munkások támogatják a Nemzetek Ligájának eszméjét, még pedig annyira, hogy a rezervációk ellen nyilatkoznak.

A két hétig tartó konvenció utolsó ülése nagyon viharos volt. A Liga kérdésében az irpártiak, támogatva a liberális elemektől, erősen kilógva a Liga ellen. Ebből kifolyólag azután hatalmas vihar keletkezett, amit Samuel Gompers elnök alig vott képes lecsillapítani. Az elnöki kalapácsot teljesen összetörte, annyira verte az asztalt a esend érdekében.

Gompers és a végrehajtó bizottság Montrealból egyesenes Washingtonba utaztak, hogy ott hozzáállassanak annak a programnak a kidolgozásához, a mely programot a konvenció megállapítottak.

A végrehajtó bizottságnak kötelessége lesz elsősorban az, hogy a San Franciscóban a demokrata konvenciót rábeszélje, hogy a demokrata párt indorálja az American Federation of Labor programját. A másik feladata az lesz a végrehajtó bizottságnak, hogy a pártokon kívüli programot, amit az American Federation of Labor egyhangu lelkesedéssel elfogadott a konvenció, körvonalaíza. Az American Federation of Labor végeredményben a következő pontok mellett foglalt állást Montrealban:

El kell fogadni a békeszerződést.

Kormány kezelés és a vasutaknak demokratikus alapon való kezelése.

Meg kell akadályozni a szűkségi cikke árainak emelkedését az a jogtalan hasznot.

Az élelmiszert és egyéb uszorasokat büntőntetéssel kell sújtani.

A munkásoknak joguk van sztrájkolni. El kell törölni a bírósági egyezményt és a sztrájk ellenes törvényt.

Az egyesült Államok kormánya ne avatkozzék be Mexico belügyeibe.

El kell ismerni az új köztársaságot.

„collective bargaining” elismerése.

Fel kell emelni a béreket mindig és mindenütt, addig a határovalig, amíg azt az amerikai életstandard megköveteli.

Rövidbéd munkanapot kell behozni, ha arról van szó, hogy a munkanélküliséget meg kell szüntetni.

A NŐ BECSÜLETE AZ ELWELL ÜGY BÜVÖS KULCSA

A vizsgálatot folytató ügyész szerint sokan becsülhetnek, de egy nő becsületét nem akarják pellengérré állítani.

Egy nő becsülete forog kockán az Elwell ügyben.

NEW YORK, jun. 19. — Joyce megyei ügyész kijelentete, hogy az ő véleménye szerint az Elwell ügyet hamar meg lehetne világitani és a gyilkossal szemben hamar el lehetne járni, ha az ügyben szereplők nem határozták volna el, hogy hét lakattal zárják el az ajukat az elől, hogy egy nőnek, akinek szoros köze volt Elwellhez, a becsületét megvédjék.

Enek a misztikus nőnek a becsületét egyik szereplő sem akarja feláldozni a vizsgálat sikere érdekében.

Swann kerületi ügyész, aki a vizsgálatot vezetó detektívek élén áll, az utolsó huszonegy óra alatt kénytelen volt bevallani, hogy a detektívek ma épen olyan messze vannak attól, hogy a gyilkos személyére rátudjanak mutatni, mint voltak tíz nappal ezelőtt, mikor a gyilkosság megtörtént.

A vizsgálat során kiderült, hogy három olyan nő is volt, a kinek Elwell lakásához kulcsa volt. A kerületi ügyész és a detektívek azonban meg vannak győződve arról, hogy a gyilkosságot nem nő, hanem férfi követte el. Epen ezért a megyei ügyész kiadta a rendeletet a detektíveknek, hogy meg kell találni azt a férfit, akinek az Elwell házhoz kulcsa volt.

William Barnes, a meggyilkolt ember magántitkára azon a véleményen van — ő sokban segít a detektíveknek az ügy kibogozásában — hogy a gyilkosnak sikerült a ház kapujának kulcsáról másolatot szerezni. A magántitkár azt hiszi, hogy a gyilkos Elwell házának közelében élt, hogy a gyilkos Elwell házának közelében élt.

Barnes azt mondja, hogy Elwell nagyon szegény volt a hamis fogait és a hamis haját és nem engedte, hogy még a legbensőbb baráta is tudjanak arról, hogy ő ezeket viseli. Elwell pedig nem viselte sem a hamis fogsorát, sem a hamis haját, mikor meggyilkolták.

A detektívek jelentése szerint Elwell kulcsát a gyilkosság után nem tudták megtalálni.

A telefon központjont nyert értesülés szerint a lövésnyaszakértő házból néhány órával a halála előtt három felhívás történt telefon útján. Anynyit kétetégen kizárólag megállapították, hogy az egyik felhívást né eszközte. Ez a megállapítás teljesen ellenkezik a házvezetőnek a vallomással, aki azt vallotta a detektívek előtt, hogy a gyilkosság előtt és

Figyelmeztetés.

Ugy a magyar koronának, mint a csehszlovák koronának, az Erdélyben forgalomban lévő lei-nek és a juczsláv koronának az árfolyama csaknem napról-napra változik. Az amerikai magyarok tehát — akár hozzátartozóiknak küldenek pénzt, akár magyarországi bankban helyeznek el nagyobb összegeket — olyan bankhoz vagy bankárhoz forduljanak, akinek a neve biztosíték arra, hogy ügyfeleit lekiismeretesen és becsületesen szolgálja ki. Kiss Emil bankár több, mint husz esztendőn keresztül bizonyoságot tett pontosságáról és megbízhatóságáról, akik vele küldenek pénzt, bizonyosok lehetnek abban, hogy a legelőcsőbb napi árfolyamot számítja. Budapesti irodája útján a hazaküldött pénzt a lehető leggyorsabban kapják meg hozzátartozóik.

Pénzküldés
Magyarország minden részébe teljes felőlése mellett

Hajójegyek
a legalkalmasabb és leggyorsabb hajókra

Ó-hazai ügyek
pontos és szakzerű elintézés

Családtagok
kibonlatk ügyben irjon levelet a szükséges felvilágosítást

Dollárbetét
után 4% kamattal nap. Pénzét feloldozni nálunk kivetheti

Pénzváltás
hasznosíték részére. — Minden dollárt meg feloldozni külföldi pénzt kap

Dollár utalvány
Bécsbe és Budapestre

KISS EMIL BANKÁR
133 Second Ave., New York

HA PÉNZT AKAR HAZA KÜLDENI, NAJÓJEGYET VENNI,
avagy bármilyen hazai ügy elintézésében tanácsra van szüksége, írjon vagy keressen fel:
RIZSAK JÁNOS
127-2 STREET, PASSAIC, N. J.

PÉNZKÜLDÉS
Magyarország, Cseho-Szlovákia, Jugo-Szlávia, Erdély és Romániába, mely csakis az ottani törvényes pénzben lesz kifizetve.

HAJÓJEGYEK
az összes vonalakra. Ha utlevelet akar vagy ki akar hozatni vasakik, forduljon hozzánk, a szükséges iratokat elkészítjük. CSEHO-SZLOVÁK alutvalóknak Chicagóban beszeressük utlevelét.

Ó-HAZAI JOGI ÉS KÖZJEGYZŐI
Ügyek pontos és szakzerű elintézése. Bármely ügyben tanácsot ad Ifj. Fekete József ügyvéd.

FEKETE ÉS FIA BANKHÁZA
1957 GRAND AVENUE, CHICAGO, ILL.
IFJ. FEKETE JÓZSEF ügyvéd irodáj a bankházában van.

The State Bank
378 Grand Street

PÁNET KÜLD a világ minden részébe a legalkalmasabb napi árfolyam mellett. A hasznutami akará magyarok a saját érdeklükben eszelezenek, ha pénzüket itt váltják be.

HAJÓJEGYEKET elad minden vonalra s társulatok eredeti árain. Az utazások feltétlenül szükséges iratokat a lehető legelővőbb időn belül szerzi meg.

IRJON vagy jöjjön el személyesen hozzánk. Itt megtudhatja mi a pénznek a legelőcsőbb napi ára; melyik hajóval utazhat haza a legelővbb és sok más hasznos dolgot.

The State Bank
378 Grand St., New York

ARANY, IGAGZYÖNGY, GYÉMÁNT...

három szó, három ragyogó-csillogó drágaság; az emberek szeretik, becsülik, sok pénzt fizetnek értük, de hogy miért? az tulajdonképen egyikük sem tudná megmondani.

PARTOLA. PARTOGLORY, PARTOHERB szintén három szó, nem ragyog, nem csillog, nem kerül sokba — de többet ér arannyal, igagyönggyel, gyémánttal, hogy miért?... Elmondjuk Önnek:

„PARTOLA” fertőtlenítő, vértisztító és használati cukorka rendbe hozza és rendez tartja a gyomrot, tisztítja a vért, eltávolítja a vérből a káros anyagokat, elősegíti a pontos és sima emésztést, jó étvágyt szerez. — Hatása biztos és gyors, ize kellemes, gyermekek csakuggy szeretik mint a felőttek. — Ára 1 dobozzal 1 dollár 10 cent, 6 dobozzal csak 5 dollár 50 cent.

„PARTOGLORY” a legalkalmasabb idegerősítő, vértisztító, isomfejlesztő és csontszilárdító kivonat. — Az idegek nagy szerepet játszanak az életben. — Erős, egészséges, munkabíró csak az lehet, akinek idegei erősök. — Több-kevésbé minden ember ideges. — Az emberiség legnagyobb része küzd a megdühözött idegekkel. — Sokat és gyorsan dolgoznak, gyorsan esznek és arduyag levegőt pillenők. — Ez a nagy idegerősítő pótlalnak kell, mert az idegerősítő szabályozza a testi erőt és ellentétlást, az agyműködést és kintartóképességet. — A „PARTOGLORY” táplálja az idegeket, fejleszti a fogó idegerőt és lassanokan megújítja. — A „PARTOGLORY” idegerősítő és egyben idegcsillapító is. — Táplálja a fogó idegerőt és csillapítja a túlesztégt idegeket. — De nem az a szer, mely ideg-óra meggyógyítja a felkőszeszt és csontszilárdító, hatása aután kiterjed az egész testre és a szervezet új életre kel. — Megbe- csillapíthatatlan fejfogások, fiataloknak, nőknek, férfiaknak és gyermekeknek egyaránt. A „PARTOGLORY” ára 5 üveggel csak 5 dollár, egy üveggel 1 dollár 25 cent.

„PARTOHERB” vesefü és gyökértes, egy ugyancsak nélkülözhetetlen egészségvédő szer mindenki számára. — Nem károsos és gyögysszer, hanem a fenséges természet pompás ajándéka természetes gyögy- füveknek, gyökereknek, bogynak és virágoknak müvészetileg készíttete. — Alkalmi hatálya van, aki meghygyba hátalmakban szenved, akinek vízszete sürü, szűz és üdülése, a szemeti harátszék, a száj- nyálcszó, a lehető legjobb minőségű, az összes és korábban gyere segítségére a veséj és tünetei ellen. — Okosan ize rossz, a lehetőséget mindenki, ha bizonyos rövid időközönként tisztítja a veséjét és szálal csutal szabályozza a működését. — A „PARTOHERB” elősegíti a vesze működését, erküti a hurgyólyagot és egyben tisztítja is. — A „PARTOHERB” használata nemcsak azoknak szükséges, akiknél a fenti tünetek egyike- másiha mutatkozik, de kívánatos az egészségesnek is, mert a szervezet részére enyhítő balzsam, az egés- séges részre pedig egy megbecsülhetetlen egészségvédő szer. — Használjon tehát „PARTOHERB”-et mindenki egyaránt. — Előzetesen a lehető legelővőbb időre. — Ugy kell alkalmazni, mint a többi drágaság. — Egy kétfeladatú társulatunk az összes és korábban gyere segítségére a veséj és tünetei ellen. — Okosan ize rossz, a lehetőséget mindenki, ha bizonyos rövid időközönként tisztítja a veséjét és szálal csutal szabályozza a működését. — A „PARTOHERB” elősegíti a vesze működését, erküti a hurgyólyagot és egyben tisztítja is. — A „PARTOHERB” használata nemcsak azoknak szükséges, akiknél a fenti tünetek egyike- másiha mutatkozik, de kívánatos az egészségesnek is, mert a szervezet részére enyhítő balzsam, az egés- séges részre pedig egy megbecsülhetetlen egészségvédő szer. — Használjon tehát „PARTOHERB”-et mindenki egyaránt. — Előzetesen a lehető legelővőbb időre. — Ugy kell alkalmazni, mint a többi drágaság. — Egy kétfeladatú társulatunk az összes és korábban gyere segítségére a veséj és tünetei ellen. — Okosan ize rossz, a lehetőséget mindenki, ha bizonyos rövid időközönként tisztítja a veséjét és szálal csutal szabályozza a működését. — A „PARTOHERB” elősegíti a vesze működését, erküti a hurgyólyagot és egyben tisztítja is. — A „PARTOHERB” használata nemcsak azoknak szükséges, akiknél a fenti tünetek egyike- másiha mutatkozik, de kívánatos az egészségesnek is, mert a szervezet részére enyhítő balzsam, az egés- séges részre pedig egy megbecsülhetetlen egészségvédő szer. — Használjon tehát „PARTOHERB”-et mindenki egyaránt. — Előzetesen a lehető legelővőbb időre. — Ugy kell alkalmazni, mint a többi drágaság. — Egy kétfeladatú társulatunk az összes és korábban gyere segítségére a veséj és tünetei ellen. — Okosan ize rossz, a lehetőséget mindenki, ha bizonyos rövid időközönként tisztítja a veséjét és szálal csutal szabályozza a működését. — A „PARTOHERB” elősegíti a vesze működését, erküti a hurgyólyagot és egyben tisztítja is. — A „PARTOHERB” használata nemcsak azoknak szükséges, akiknél a fenti tünetek egyike- másiha mutatkozik, de kívánatos az egészségesnek is, mert a szervezet részére enyhítő balzsam, az egés- séges részre pedig egy megbecsülhetetlen egészségvédő szer. — Használjon tehát „PARTOHERB”-et mindenki egyaránt. — Előzetesen a lehető legelővőbb időre. — Ugy kell alkalmazni, mint a többi drágaság. — Egy kétfeladatú társulatunk az összes és korábban gyere segítségére a veséj és tünetei ellen. — Okosan ize rossz, a lehetőséget mindenki, ha bizonyos rövid időközönként tisztítja a veséjét és szálal csutal szabályozza a működését. — A „PARTOHERB” elősegíti a vesze működését, erküti a hurgyólyagot és egyben tisztítja is. — A „PARTOHERB” használata nemcsak azoknak szükséges, akiknél a fenti tünetek egyike- másiha mutatkozik, de kívánatos az egészségesnek is, mert a szervezet részére enyhítő balzsam, az egés- séges részre pedig egy megbecsülhetetlen egészségvédő szer. — Használjon tehát „PARTOHERB”-et mindenki egyaránt. — Előzetesen a lehető legelővőbb időre. — Ugy kell alkalmazni, mint a többi drágaság. — Egy kétfeladatú társulatunk az összes és korábban gyere segítségére a veséj és tünetei ellen. — Okosan ize rossz, a lehetőséget mindenki, ha bizonyos rövid időközönként tisztítja a veséjét és szálal csutal szabályozza a működését. — A „PARTOHERB” elősegíti a vesze működését, erküti a hurgyólyagot és egyben tisztítja is. — A „PARTOHERB” használata nemcsak azoknak szükséges, akiknél a fenti tünetek egyike- másiha mutatkozik, de kívánatos az egészségesnek is, mert a szervezet részére enyhítő balzsam, az egés- séges részre pedig egy megbecsülhetetlen egészségvédő szer. — Használjon tehát „PARTOHERB”-et mindenki egyaránt. — Előzetesen a lehető legelővőbb időre. — Ugy kell alkalmazni, mint a többi drágaság. — Egy kétfeladatú társulatunk az összes és korábban gyere segítségére a veséj és tünetei ellen. — Okosan ize rossz, a lehetőséget mindenki, ha bizonyos rövid időközönként tisztítja a veséjét és szálal csutal szabályozza a működését. — A „PARTOHERB” elősegíti a vesze működését, erküti a hurgyólyagot és egyben tisztítja is. — A „PARTOHERB” használata nemcsak azoknak szükséges, akiknél a fenti tünetek egyike- másiha mutatkozik, de kívánatos az egészségesnek is, mert a szervezet részére enyhítő balzsam, az egés- séges részre pedig egy megbecsülhetetlen egészségvédő szer. — Használjon tehát „PARTOHERB”-et mindenki egyaránt. — Előzetesen a lehető legelővőbb időre. — Ugy kell alkalmazni, mint a többi drágaság. — Egy kétfeladatú társulatunk az összes és korábban gyere segítségére a veséj és tünetei ellen. — Okosan ize rossz, a lehetőséget mindenki, ha bizonyos rövid időközönként tisztítja a veséjét és szálal csutal szabályozza a működését. — A „PARTOHERB” elősegíti a vesze működését, erküti a hurgyólyagot és egyben tisztítja is. — A „PARTOHERB” használata nemcsak azoknak szükséges, akiknél a fenti tünetek egyike- másiha mutatkozik, de kívánatos az egészségesnek is, mert a szervezet részére enyhítő balzsam, az egés- séges részre pedig egy megbecsülhetetlen egészségvédő szer. — Használjon tehát „PARTOHERB”-et mindenki egyaránt. — Előzetesen a lehető legelővőbb időre. — Ugy kell alkalmazni, mint a többi drágaság. — Egy kétfeladatú társulatunk az összes és korábban gyere segítségére a veséj és tünetei ellen. — Okosan ize rossz, a lehetőséget mindenki, ha bizonyos rövid időközönként tisztítja a veséjét és szálal csutal szabályozza a működését. — A „PARTOHERB” elősegíti a vesze működését, erküti a hurgyólyagot és egyben tisztítja is. — A „PARTOHERB” használata nemcsak azoknak szükséges, akiknél a fenti tünetek egyike- másiha mutatkozik, de kívánatos az egészségesnek is, mert a szervezet részére enyhítő balzsam, az egés- séges részre pedig egy megbecsülhetetlen egészségvédő szer. — Használjon tehát „PARTOHERB”-et mindenki egyaránt. — Előzetesen a lehető legelővőbb időre. — Ugy kell alkalmazni, mint a többi drágaság. — Egy kétfeladatú társulatunk az összes és korábban gyere segítségére a veséj és tünetei ellen. — Okosan ize rossz, a lehetőséget mindenki, ha bizonyos rövid időközönként tisztítja a veséjét és szálal csutal szabályozza a működését. — A „PARTOHERB” elősegíti a vesze működését, erküti a hurgyólyagot és egyben tisztítja is. — A „PARTOHERB” használata nemcsak azoknak szükséges, akiknél a fenti tünetek egyike- másiha mutatkozik, de kívánatos az egészségesnek is, mert a szervezet részére enyhítő balzsam, az egés- séges részre pedig egy megbecsülhetetlen egészségvédő szer. — Használjon tehát „PARTOHERB”-et mindenki egyaránt. — Előzetesen a lehető legelővőbb időre. — Ugy kell alkalmazni, mint a többi drágaság. — Egy kétfeladatú társulatunk az összes és korábban gyere segítségére a veséj és tünetei ellen. — Okosan ize rossz, a lehetőséget mindenki, ha bizonyos rövid időközönként tisztítja a veséjét és szálal csutal szabály

CLEVELANDI HIREK

CLEVELAND NÉPESSÉGE WARDOK SZERINT.

CSAK HÁROM WARD LAKOSAINAK SZÁMABAN ALLT BE CSÖKKENÉS.

Tíz ward népessége több mint 50 százalékkal szaporodott. — A magyar lakta east sidei 16. ward lakosainak száma 60,952. — Öt új ward alakítása végett mozgalom indul.

A népszámláló hivatal közlése szerint Cleveland lakosainak számát a wardok szerint is. Tíz ward lélekszáma több mint 50 százalékkal szaporodott. Olyan ward is van, amelyben a szaporodás 300 százalékos.

Csupán három ward lakosainak számában állt be csökkenés. A wardok lakosainak szaporodása legjobban igazolja Clevelandnak az elmúlt tíz évben történt egyenletes fejlődését.

Table with 3 columns: Ward, 1910, 1920. Lists ward numbers and population counts for various districts in Cleveland.

Valamikor a 9., 10. és 11. wardokban voltak Cleveland legszebb magházai. Ezek egy másntán tűnnek el a nagy üzleti épületek, vagy nagy bérpala-

KEMÉNY SANYI MEGHALT.

A szerencsétlen gyermek vérmérgezését kapott annak következtében, hogy lábát levágta a vonat kerekére.

Az a megpróbáltatás, ami Kemény Sándort, a közsérmestert east sidei bankárt és real estate üzletembert érte, amidőn Sanyi fiacskájának a vonat levágta a váltósin közé szorult lábát, még súlyosabb csapással fokozódott tegnap reggel.

Kemény Sanyi meghalt a kórházban, ahova sebesülten szállították. A sebé elmérgesedett s az orvosok a vérmérgezés terjedését nem tudták megakadályozni.

Kemény Sándor és családja iránt általános a részvét.

DELI A MEGYEI BORTONBEN.

Juhász Iduka gyilkosát visszaszállították a megyei börtönbe.

Deli József, Juhász Iduka gyilkosát a columbiusi fegyházból visszaszállították Clevelandba, a megyei börtönbe.

Deli József ügyében az Appellate Court új tárgyalást rendelt el. Delit június huszonegödikén kellett volna kivégezni.

Az új tárgyalás valamikor ősszel lesz.

CAPUDINE

Advertisement for Capudine medicine, featuring an image of a hand holding a bottle and text describing its benefits for headaches and neuralgia.

CLEVELAND VÁROS LAKOSÁGA NEMZETISÉGI OSZORPORTOK SZERINT.

A bevándorolt lakosság száma gyermekekkel együtt 518,481-re becsülhető.

Cleveland idegen származású lakossága az idegen születésű származó gyermekek beszámításával, 518,421 lélekszámra becsülhető a City Immigration Bureau becsülése szerint, s ez nemzetiségek szerint, következőképpen oszlik meg:

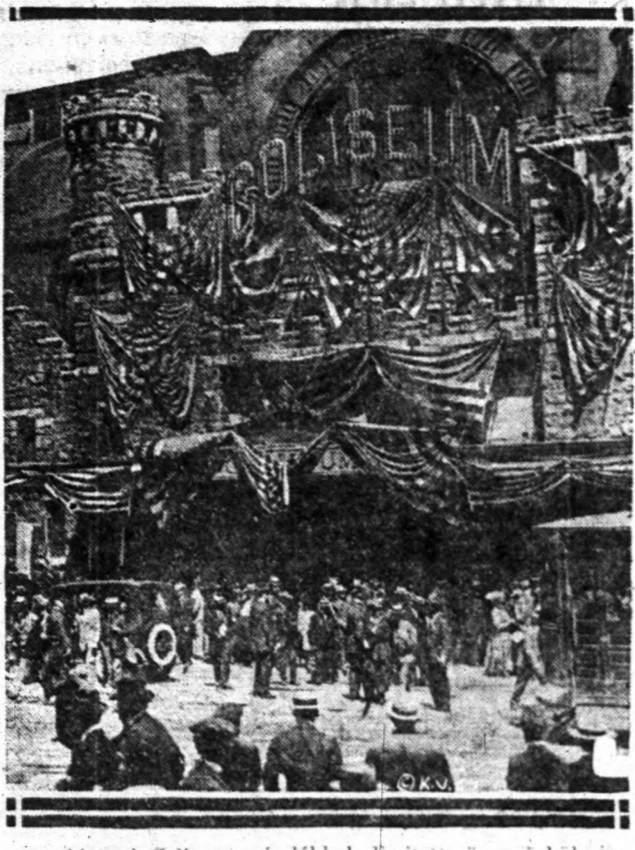
Table listing nationalities and their corresponding population counts in Cleveland.

A város bensülött néger lakossága 16 ezerre tehető.

ÉRTESETÉS.

Ertesítem a Verhovay Segélyegylet 14-ik fiókjának összes tagjait, hogy lakást változtatás és ezenül új címre: 9604 Stearnway Ave., Cleveland, O. küldendők minden fiókot érdeklő levelek s bejelentések. — Tisztelettel Szalay József, titkár. 146, 148

A COLISEUM NAGY NAPJA.

A chicagói Coliseum zászlókkal díszített, ünnepi külseje.

CLEVELANDIAK A DEMOKRATA KONVENCIÓN.

Elutaztak már a delegátusok. Részt vettek Daytonban a Cox kormányzó mellett tartott ünnepségen.

Clevelandot több mint husz demokrata képviselte azon a ünnepségen, amit Cox kormányzó mellett rendeztek az ohioi demokraták Daytonban.

A tüntetés után a clevelandiak is utra keltek San Francisco felé, hogy idejében megérkezzenek az elnökjelölési konvencióra.

A delegátusokat számos lelkes demokrata kísérte Clevelandból.

John Babka kongresszusi képviselő a delegátus a 21. Martin Madden a 22. Howell Wright a 20. és William Thompson ugyancsak a 21. kongresszusi kerületből. A 20. kerületből küldték delegátusként C. A. Mooney kongresszusi képviselőt is, aki helyett azonban valószínű a helyettes delegátus, Ben Schwarc megye el. A 22. kerületből női delegátus is megy.

VALÓPÉR TANÁCS.

Cuyahoga megye bírái megbeszéltek az ügyvezető Bureau of Justice, amelynek az lesz a feladata, hogy vizsgálatait indíttson minden egyes válpör benyújtása alkalmával a vállalók alaposágának megállapítása végett. Ennek a válpör tanácsnak a tagjai következők lettek:

Bradley Howe tanácselnök, évi 3000 dollár fizetéssel, John Schwunk első helyettes \$2,400, Charles Bechler vizsgáló \$2,200 évi fizetéssel.

Schnunk ezelőtt rendőrkapitány volt, Miss Kelly mint helyettes írnek szolgált a megyei törvényszéken.

Levine bírót értesítették tegnap, hogy egy adófizető bírói uton megakarja tiltani ennek a válpör tanácsnak a működését.

Large advertisement for Borden's Eagle Brand Condensed Milk, featuring an image of a baby and a can of milk, with text describing its nutritional benefits.

A DOHÁNYZÓ AMERIKAI NÖK.

Van-e nőknek éppen úgy joguk dohányozni, mint a férfiaknak?

CHICAGO, ILL., jun. 19. — Adamovszki, itteni városatyja nagy tervekkel forgat a fejében. Azt a tervet, hogy a nőket korlátozni kell. Korlátozni kell, hogy ne élhessenek éppen olyan szabadon az életüket, mint a férfiak. Dacára annak, hogy a nők is polgárok, dacára annak, hogy a nők is szavaznak, valamint tenni kell ebben az irányban — tartja Adamovszki.

Az egész pedig így kezdődött: Adamovszki tizenkilenc esztendősné lánnya a napokban este hazajött egy vendéglőből, ahol a barátjaival együtt mulatott. A kisasszony nagyon izgatott volt.

Papa, így szóló Adamovszkihoz, s Adamovszki maga meséli, hogy szörül szörő így történt a dolog, papa, te városatyja vagy itt, tégy hát valamit ebben a dologban, mégis csak borbély, sose hittem volna, hogy ez megtörténhessenek, de a saját szememmel láttam, a kávéházban, ahol voltunk, a nők szivaroztak, szivaroztak, igen, éppen úgy, mint a férfiak, mégis csak rettenetes, itt tenni kell valamit.

A leányzóknak ez a kissé összefüggésellen előadása felébresztette Adamovszkiban a reformert. Elhatározta, hogy egyrészt megvédi a lányját attól, hogy a jövőben, ha nyilvánosan ékezik, hasonló erkölcsatlanságnak legyen a tanúja, másrészt pedig hogy Chicago azt az erkölcsös városnak tsezi, ami régen volt.

Erre másmár felment a tanácsülésbe és így szómonkolt: — Hej, nem gondoljátok, hogy itt tenni kellene valamit a közérdek érdekében, vagy mit Erteve ezt a dohányzást a nyilvánosság előtt, amit ezek a nők csinálnak. Tegnap haza gyűlt a lányom, aszongya papa... és így tovább.

A riporterek persze felkapták a dolgot. Nyilvánosságra került minden és azóta az öreg Adamovszki postája minden reggel tele van kárhóztató és bátorító, meg helyesítő és helytelenítő levelekkel.

— Hogy mért vagyok ellené annak, hogy a nők dohányozzanak? Azért, mert az árt az egészségüknek. Mi lesz a következő generációval, ha a leendő anyák cigarettázának? Már most is nagyon elmergesedett a dolog. Az egyik dántánnyi színházban dohányzó szoba van a nők számára. Hát mit szólnak ehhez?

Ezzel szemben Adamovszki, ugyilátszik sokkal többre becsüli a férfinemet, mert mikor egy női reporter megkérdezte, hogy mi a véleménye arról, hogy a férfiak dohányoznak, csak a vállát rángatta és nevetett. Hangosan nevetett.

ELSZÁNT NŐ.

Francia leány, aki mindenáron Amerikába akar jutni.

NEW YORK, június 17. — Február hó elején történt, hogy a Párisban székelő amerikai konzul, arról értesítette a washingtoni külügyi miniszteriumot, hogy egy Pagut Madeline nevű francia leány, Amerikába szóló külföldi utlevelének láttamozását kérte tőle, de ő, a megejtett vizsgálat alkalmával felmerült indokok alapján, az utlevelét láttamozását megtagadta. Az elutasítás alkalmával a leány kijelentette, hogy dacára a láttamozás megtagadásának, Amerikába fog utazni.

Pagut Madeline március hóban érkezett meg New Yorkba. Utelevelé nem lévén láttamozva, a bevándorlási hatóság, mely a konzulnak jelentéséről idejekorán értesült, visszatartotta a leányt, ki azért jött ide, hogy nőül menjen egy Wright Arthur nevű amerikaihoz. Minthogy a leány, a párisi konzul által történt figyelmeztetés folytán tudta, hogy az amerikai törvények ellen vétett akkor, midőn láttamozatlan utlevellel utazott ide, a vizsgáló bíróság ebben a törvénynek akarattal történt megsértésé

WOODAK PÁNZÉ.

át látta és kizárta Pagut Madeline, aki a kizárási határozat ellen felebbeszét jelentett be.

A felsőbb bevándorlási hatóság, a leány várakozása ellenére, helyben hagyta a kizárási határozatot és deportálását rendelte el. Ez annyira kétségbeejtette Pagut Madeline, hogy öngyilkossági szándékkal megívott egy levegőtintát, mely azonban szerencsére nem tartalmazott elég mérgeanyagot. Mindössze erős és fájdalmas hasgörcsöket okozott neki. A dologtól különben is azonnal észrevették. A szállították a kórházba, ahol alapos gyomormosás után csakhamar tul volt minden veszélyen.

Midőn deportálás végett a Rochambeau hajóra kísérték át, Madeline azt mondta, hogy akár őt deportálnák, mert ő minden áron meg fogja szerzeni utlevelének láttamozását, és újból átjön Amerikába.

TAVFÉNYKÉPESZET.

H. G. Matthews, angol drótnélküli telefon szakértő kijelentette, hogy sikeres kísérletezéseket végzett a drótnélküli távfényképezés terén, ugyanis sikerült neki a hanghullámokat fényfényképezni.

Azonkívül biztató eredményt ért el egy saját maga által tervezett és készített drótnélküli villanykészülékkel, mely által messze levő látványosságokat hihetetlen pontossággal képes megörökíteni.

GYAPOT TERMELES.

Az Egyesült Államokban levő malomok ez év április hónapjában 66,900,000 font gnyapot dolgoztak fel, míg az elmúlt év április hónapjában a feldolgozott gnyap mennyisége alig haladta meg a 45,000,000 fontot.

William Cooper Procter ezredes

Nagy port vert fel az elmúlt hetekben az a congresszusi vizsgálat, mely az előválasztásokon elköltött pénzek ügyében bolygatta meg a különféle pártkasszárkat. A legtöbb pénzelt Wood tábornok pártja harcolta végig az előválasztásokat. Procter ezredes a Wood-féle alap pénztárosa egymaga félmillió dollárral járult hozzá az alkotmányos költségkehez.

FELHÍVÁS.

A. W. O. W. Camp 126. Petőfi Sándor M. B. Egyet. összes tagjait tisztelettel értesítjük, hogy f. hó 22-én, azaz kedden este tartandó gyűlésünkön, kivétel megjelenni sziveskedjenek, mivel fontos ügyek kerülnek napirendre. Tisztelettel az Elnökség.

FELHÍVÁS.

A. W. O. W. 212. Magyarhon Osztyál összes tagjait felkérjük, hogy folyó hó 23-án a rendes gyűlésteremben este 9 órakor okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. A gyűlésen a leköszönt tisztviselők helyett új tisztviselők lesznek választva. Tagtársi tisztelettel: BORTÁS MIHÁLY, elnök 145-147

ISMERI ÖN A VERHOVAY SEGÉLY EGYLETET?

Ismerkedjék meg vele még ma. Az ismeretség hasznára lesz Önnek és családjának. Keresse fel a helybeli fiók tisztviselőt, vagy tagjait, ők majd részletes felvilágosítást adnak Önnek.

Ha az Ön lakóhelyén nincsen fiókja a Verhovay Segély Egyletnek, az esetben írjon felvilágosítást a központi titkárnak erre a címre:

Secretary Verhovay Aid Association, Hazleton, Pa.

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS

Alolítottak hálás köszönetünket fejezzük ki mindazon barátoknak és ismerősöknek, kik felédhettek emléki drága gyermekünk, Lóbovcics István balesetéből keletkezett halála alkalmával, szomorúságunkban felkerestek és a mi nagy fájdalomunkban iránynyúlva részvétel voltak. Különösen lekötelezve érezzük magukat azok iránt, akik a szerencsétlen véget ért gyermek ravaszrencséntel virágokkal és koszorúkkal díszítették. Koszorút és virágokat küldtek Likinyai Gyula és családja, Nikodém Kálmán és családja, Csizsár Imre és családja, Kaposi Antal és családja, Takács István és családja, Sándor István és családja, Ferenecz és Társa, Bán Juliska, Tóth Ferenc és Masli nővérek. Mindezek és azok is, akiknek neveit meg tudni és feljegyezni alkalmunk nem volt, fogadják hálás köszönetünket. Hálával kell megemlékeznünk korán elköszönt fiunk derék tanítójáról és iskolatársairól, kik ugyancsak koszorút küldtek a drága halott ravatárára. Végül köszönetet mondunk mindazoknak, akik a kedves halottat utolsó útjára elkísérték. Kímélje meg Isten valamennyiüket hasonló csapástól. Tisztelettel

LOBKOVICS JÁNOS és családja, 145

Advertisement for Pathé Magyar Lemezek, featuring a rooster logo and the text 'Pathé Magyar Lemezek'.

Minden másnál jobb

mert Magyarországon készülnek, nemzeti énekesek és zenészek által. Tisztább és erősebb a hangjuk, mint más lemezé.

Egy tartós zafir golyóval játszanak.

Nincs örökös tüccerelés. — Nem kell tűt venni. — Nem karcolódnak és nem kopnak el. — Játshatók bármily más gépen is. — Nem kerülnek többre mint más.

Győződjön meg. Menjen a legközelebbi Pathé kereskedőhöz és játszassa el magának a következő lemezeket. Ő szivesen megteszi.

10 inches nagyság — ára 65 cent.

- 1541 (Bevádolkak az Istennél) Király Ernő
1542 (Emlékszel-e?) Király Ernő
1543 (Sárga recece. Induló) Rozsa S. Lajos
1544 (Régi nóták I. sorozat) Király Ernő
1545 (Táncscárdások I. sorozat) Farkas Pali cigányzenekara

- NEW YORK, N. Y. Saul Birns, Inc., 111 Second Avenue.
PATERSON, N. J. The Doremus Studios, 152 Broadway.
PERTH AMBOY, N. J. J. Smorling.
DETROIT, MICH. Cunningham Pathé Shop, 185 Woodward Avenue.

Pathé Frères Phonograph Company, 20 Grand Ave., Brooklyn, N. Y.

Large vertical advertisement on the right side of the page, containing various notices, announcements, and small advertisements, including 'MINDENNA KÜLÖNLEG KIAROSIT...' and 'R. KAP...'.

